

Gut Sábész

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 19:22 • ה' אייר תשע"ח • 2018. 4. 20. • פרשת תזריע-מצורע • Szombat kimenetele: 20:32

A halált az élet követi

Megemlékezések a holokauszt áldozatairól

Különleges kiállításnak ad otthont a Zsilip – Roth Lenke és Simon Kulturális Központban, Újlipótváros új zsidó közösségi tere. A holokauszt magyarországi emléknapja alkalmából megnyitott kiállításon *Benda Iván* megindító és egyszersmind magával ragadó fotóit tekinthetik meg az érdeklődők. A megnyitón *Szalai Kálmán*, a Tett és Védelem Alapítvány titkára köszöntötte a megjelenteket, és röviden összefoglalta az emléknap történetét: „Ezen a napon a feldolgozhatatlanra emlékezünk.” – mondta.

Yosef Amrani, Izrael Állam magyarországi nagykövete a széder estén felolvasott Hágádát idézte fel, ami azt mondja „beszélj el fiadnak!”, hangsúlyozva, ugyanez a feladatunk a holokauszttal is: őrizzük és adjuk tovább az emlékeket úgy, mintha velünk történt volna.

Az alkotó, *Benda Iván* arról beszélt, évek óta kísérik Heller Ágnes szavai, miszerint „a holokausztot nem lehet kiabrázolni”. Végül Jeruzsálemben, egy holokauszt kiállítás végtelenül ismétlődő kisfilmjében találta meg a választ, melyben kilencven másodpercenként kattant a vagon ajtaja egy idős férfi előtt. Ekkor jött rá, hogy a holokausztot *valóban* nem lehet sem megérteni, sem kiabrázolni, ám az ember mégis újra meg újra megpróbálja megérteni a megérthetlent és kiabrázolni a kiabrázhatatlant.

Köves Slomó beszédében kiemelte, hogy a kiállításnak külön hangsúlyt ad, hogy csillagos ház volt – innen vitték gettóba *Zoltai Gusztávot*, a Mazsihisz egykori ügyvezető igazgatóját is –, nem olyan sokára pedig zsinagóga nyílik itt. A halált az élet követi.

Ugyanezt szimbolizálja a hosszú múltra visszatekintő Élet menete is, melynek során Auschwitzban emlékeznek meg az áldozatokról. A túlélők, az egykori rabok leszármazottai, politikusok és más megemlékezők közösen hirdetik: az elképzelhetetlen mézárás után is új éledt sarjadt. Különösen erőteljes ez az üzenet, amikor a tömegben itt is, ott is lubavicsi bócherek és rabbik bukkannak fel és segítenek a megemlékezőknek tfilint tenni. Idén két magyar fiú, *Nógrádi Eli* és *Joszi* is csatlakoztak a bócherek csoportjához: gyertyát osztottak a nőknek és tfilint tettek a férfiaknak, köztük egy olyan magyar származású túlélőnek is, aki most vette fel életében másodszer az imaszijakat. Mintha ezzel a cselekedettel is üzennének: *ám Jiszráél cháj*, Izrael népe él.

Mi a jól működő házasság hihetetlenül egyszerű titka?

Zamir Kohen előadása

Korunk egyik legnépszerűbb rabbija, *Zamir Cohen* rabbi exkluzív, interaktív előadást tart „*Mi a jól működő házasság hihetetlenül egyszerű titka?*” címmel a Keren Or Központban 2018. 04. 24-én, kedden 20.30-tól.

Az előadás megtekintéséhez regisztráció szükséges.

Regisztráció: **április 24-én 12 óráig: posta@zsido.com (36-1) 268-0183**

Az előadásra a belépő 1000 Ft.

Tavaszi sábaton Ráckeven

Családias hangulat, érdekesítő előadások, csodálatos környezet: wellness testnek és léleknek.

A hétvége témája a zsidó család. Családfakutatás, genetika, családi szerepek. Örökbefogadás és mesterséges megtermékenyítés a hálachá szempontjából.

Időpont: **2018. május 4-6.**

Helyszín:

Duna Relax & Event Hotel**** (Ráckeve, Dömsödi út 1.)
Jelentkezés: **06 1 268 0183**
posta@zsido.com

Mága Zoltán jótékonysági koncertje a CEDEK javára

Mága Zoltán egyedülálló hegedűkoncertje, ahol a haszid zene, a magyar népzene és a klasszikus dallamok találkoznak.

Helyszín: **Óbudai zsinagóga, 1036 Budapest, Lajos u. 163.**

Időpont: **2018. május 2. 19.00**

A koncertre a belépés ingyenes. Támogató jegyek elővételben és a helyszínen is megvásárolhatók. A koncert bevételét a CEDEK EMIH Izraelita Szereztetszolgálat javára ajánljuk fel.

Regisztráció: posta@zsido.com, +361 268 0183

Kiállításmegnyitó a Zsilipben (balra) Élet menete Auschwitzban (jobbra)

Hetiszakasz

A megtisztulási törvények

Első hetiszakaszunk – *Tázriá* (3Mózes 12-13.) – az emberek, valamint az edények és ruhák tisztasági és tisztulási törvényeit tárgyalja részletesen, kezdve a szülő nő tisztátalanságától, folytatva különböző leprás bőrbetegségekkel. A *cáráát*, ami egyfajta bőrbetegség. Bölcsseink kapcsolatba hozták a rossz nyelvvel, vagyis a pletykával, ami szintén gyorsan terjed és veszedelmet jelent az emberiségre.

Második szakaszunk – *Mócorá* (3Mózes 14-15.) – a lepra-szerű bőrbetegségek felisme-

résével és gyógyításával foglalkozik, ami a kohaniták feladata volt. Háromféle leprát különböztet meg az Írás: ami az ember testét, ruháit, illetve háza falait érinti. A beteg karanténba zárták, és a kohanita feladata volt megállapítani, elmúlt-e a bőrbetegség (*cáráát*), melynek különböző fajtáit e szakasz ismerteti. Bölcsseink felfogása szerint a *cáráát* olyan – szellemi eredetű – betegség, amely büntetésként sújtja az embert különböző vétkek (mint pletyka, kibeszélés, rágalom stb.) miatt.

Zsidó híradó

Kiosztották a Világ Igaza kitüntetésekét Budapesten

Az izraeli Holokauszt Emléknapp (*Jom Hasoá*) alkalmából átadták a „Világ Igaza” kitüntetésekét a budapesti Holokauszt Emlékközpontban, a Páva utcai zsinagóga épületében.

A Világ Igaza elismerést olyan személyek kapják, akik „a történelem legsötétebb óráiban, ellenszolgáltatás nélkül mentettek zsidó embereket, veszélyeztetve saját szabadságukat, biztonságukat, életüket”. 1963 óta 844 magyar embermentőt ismertek el a „Világ Igazaként”.

A rendezvényen Jávor Zsuzsanna túlélő gyűjtotta meg az emlékezés gyertyáját, *Herzlich Talia*, aki Erasmus ösztöndíjjal tanul a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetemen, hegedűn játszott. A megemlékezésen beszédet mondott Yossi Amrani, Izrael Állam buda-

pesti nagykövete és *Magyar Levente*, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára a kormány képviselőjében.

Idén három embermentő kapott posztumusz „Világ Igaza” kitüntetését:

Markos György a feleségével Rozsda Erzsébetet és két kislányát bújtatták Mohácson, megmentve életüket. A díjat ifj. Markos György vette át. *Paulik Ferencné Szigeti Julianna Weisz Hugót*, feleségét Irmát, illetve gyermekeiket mentette meg. A kitüntetés unokái, Besseneyné Paulik Edit és Paulik Walther Krisztina vették át. *Sipkovszky Kálmán* és felesége Bleyer (Barlai) Jenőt és feleségét, valamint gyermekeiket mentették meg. A kitüntetését lányuk, Dr. Farkas Ferencné vette át.

A világ újjászületése

Eheti szombatunknak a születés és az újjászületés a központi gondolata, mind a tórai szakasz témája, mind a zsidó naptárbeli dátum miatt.

A hetiszakasz a gyermeket szülő nőre vonatkozó törvényekkel kezdődik. A körülméletés eszmeisége, a szövetség, amely a zsidó gyermeket egy különleges kötelékbe lépteti Istennel, már korábban magyarázatot nyert.

Bölcsseink tanítják, hogy a lánygyermek spirituálisan olyanba vétetnek, mint akik már eleve keresztülestek a körülméletés aktusán. Ennek értelmében pedig minden egyes zsidó úgy lép be az élet kapuján, hogy egyéni felelősséggel és isteni kötelekkel rendelkezik.

A hetiszakaszt Niszan hónap elteltével olvassuk, ami szervesen kötődik az Egyiptomból való szabaduláshoz. Ezékiel próféta ennek figyelembe vételével használta a születést, mint allegóriát a zsidó nép egyiptomi kivonulására, majd a sivatagban való vándorlásukra, hogy ezt követően a Tóra és a parancsolatok megtartásán keresztül érjenek „felölt” néppé.

A mi gálutbeli korunk is egyfajta terhességhez hasonlít. A terhesség végén ugyanis a magzat, bár elnyerte végső formáját, még mindig nem úgy funkcionál, mint egy élő ember. Ez velünk sincs másképp. Bár látszólag már készen állunk, még nem vagyunk képesek spirituális érzékenységünk csúcán teljesíteni. Amíg a gálutban vagyunk, bár remélhetőleg megcselekedjük a micvákat, azok valódi értékét még nem vagyunk képesek felfogni. Ez az oka annak, hogy sokan nem tartanak meg annyi micvát, amennyit módjukban állna. Ha spirituálisan már felnőttek lennénk, egész biztos hogy valamennyi parancsolatot buzgón tartanánk meg.

Csak úgy, mint a vajúdo anya, aki már epedve várja, hogy gyermeke világra jöjjön, mi is úgy várjuk népünk és a világ újjászületését, a Messiás eljövetele által. Ehhez egy út vezet: a micvák megtartása, a Tóra tanulása és különösen ember-társaink szeretete.

Kovács Jichak rabbinövendék cikke Tali Loewenthal rabbi írása nyomán

A MI CIKKEINK KÓSEREK!

ADÓJA 2×1%-ÁNAK FELAJÁNLÁSÁVAL

A GUT SÁBESZT TÁMOGATJA!

KÉRJÜK, IDÉN IS TÁMOGASSA SZERVEZETEINKET ADÓJA 2×1%-ÁVAL!

EGYHÁZI 1%: EMIH TECHNIKAI SZÁM: 1287

TÁRSADALMI SZERVEZETEK 1%: CHÁBÁD LUBAVICS ALAPÍTVÁNY

ADÓSZÁMA: 19463038-1-42

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: WWW.KOSEREGYSZAZALEK.HU

Imaidők a következő hétre:

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga (VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8.00 Reggeli ima

Vasárnap-csütörtök: 19.35 Délutáni-esti ima (a Keren Or-ban, Károly krt. 20.)

Péntek: 18.30 **Miért visszazokiz a zsidóság a vegyesházasságtól?**

(*Faith Áser rabbi előadása*); 19.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Szombat: 8.45 Hetiszakasz-tanulás,

9.15 Reggeli ima, majd *Kidus*

19.30 Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Hétfő-péntek (munkanapokon): 6.30 Reggeli ima

Péntek: 19.00 Tanulás

19.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Szombat: 9:15 Hetiszakasz a kabbala tükrében

10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt

Egy amerikai jiddis lap sikerének titka

1971-ben a férjem, Gershon Jacobson egy magánkiadásban megjelenő, jiddis napilap szerkesztőjeként dolgozott. Egyik nap, amikor megérkezett az irodába, az ajtót zárva találta. Gershon megpróbálta elérni a tulajdonost, de nem kapott választ a telefonhívásokra. Végül az újságírók arra jutottak, hogy a tulajdonos nyilván tönkrement, és egyszerűen megszüntette a lapot.

Gershon elkezdett munkát keresni, de csak alkalmi újságírói feladatokat kapott. Közben az is nyilvánvalóvá vált, hogy az újság megszűnte nagy űrt hagyott maga után a jiddis nyelvű sajtóban, mert a többi jiddis újság mind szocialista és vallásellenes nézeteket vallott. A vallásos zsidóknak nem volt hol híreket olvasni a saját közösségük életéről.

Különböző befektetőkkel tárgyalva világossá vált, hogy lenne létjogosultsága egy új jiddis újságnak, hetilap formájában. A befektetők egy hat hónapos próbaidőszakot finanszíroztak. Gershonnak ennyi ideje volt, hogy sikerre vigye a lapot.

Elég nagy hátránnyal kezdte a munkát, mert az újság tulajdonosa valaki másnak adta el az előfizetői névjegyzéket és az újság címét is, tehát a semmiből kellett elkezdeni az építkezést.

Gershon természetesen minden problémát megbeszélte a Rebbével. Az ő tanácsát kérte az újság működtetésével és irányvonalával kapcsolatban is. Persze megvolt a maga elképzelése, de nem tett semmit anélkül, hogy ne konzultált volna a Rebbével.

Az első kérdés az volt, hogy mi legyen az újság címe. A kérdést a Rebbe oldotta meg: legyen *Algemeiner Journal*, azaz Általános Újság! Manapság, annyi év után ez a cím megszokottnak, természetesnek hat. Akkoriban azonban furcsának tűnt. A Rebbe meggyőződése azonban az volt, hogy éppen emiatt érzi majd mindenki a magáénak.

A Rebbe azt tanácsolta, hogy a lap ne kötődjön egyetlen intézményhez vagy irányzathoz sem. Legyen teljesen független.

Gershon is éppen ezt szeretne volna. Egy lapot, mely sokféle véleménynek ad hangot.

Gershon egy állandó rovatot vezetett a lapban *Az én véleményem* címmel. Ha valaki éppen az ő meggyőződésével teljesen ellentétes cikket akart közölni, azt is megjelentette. Előfordult, hogy személyesen őt támadták, de annak is helyet adott. Ez volt az *Algemeiner Journal* különlegessége, amiért annyi különfé-

említi a Chábádot. A férjem ezt is figyelembe vette.

Egyszer az a vád érte Gershont, hogy a lap nem elég vallásos, ezért elment a Rebbéhez, hogy kikérje a véleményét. A Rebbe így felelt: „Biztos vagyok benne, hogy vannak olyan olvasók, akik szerint éppen, hogy túl vallásos... Az újság olyan embereknek szól, akik újságot olvasnak, és nem töltik az egész napjukat Tóratanulással. Az Al-

Tzivia Jacobson a néhai Gershon Jacobson özvegye.

Az interjú 2014 decemberében és 2015 januárjában készült.

le ember olvasta, még nem vallásosak is.

Az első szám 1972. február 25-én jelent meg. Minden példány elkelt, az emberek marakodtak az utolsó darabokért. Néhány hónap alatt egyértelművé vált, hogy az újság szilárd alapokon áll. Hamarosan megduplázták a példányszámot, és a lap a zsidó élet egyik alapkövévé lett.

Az *Algemeiner Journal* nem tartozott a Chábád mozgalomhoz, de Gershon számára fontos volt, hogy a Rebbe által jelentősnek tartott témák mindig helyet kapjanak a lap hasábjain. Ilyen volt például a tfilinkampány. Gershon szerint ezek nem Chábád témák voltak, hanem általános zsidó ügyek. Természetesen a lubavicsi haszidok voltak azok, akik tfilint kínáltak a zsidó járókelőknek az utcán, de, ahogy a Rebbe is hangsúlyozta, egy tórai parancsolatról van szó. Ezzel együtt a Rebbe azt tanácsolta Gershonnak, hogy bizonyos ügyek esetén jobb, ha meg sem

gemeiner Journalban legalább egy olyan cikket is elolvasnak, ami a Tórával foglalkozik, a sok egyéb, őket érdeklő téma mellett. Ilyenek az irodalommal és kultúrával foglalkozó írások, melyeket kiváló szerzők jegyeznek. Ha nem lennének ilyen cikkek is, meg sem vennék a lapot. Ha viszont megveszik, akkor olvasnak a Tóráról, hírt kapnak vallásos intézményekről eseményekről és egyéb, zsidósággal kapcsolatos dolgokról. Ha mindezt biztosítod az olvasóid számára, akkor teljesítetted a feladatodat.”

Ez volt a Rebbe tanácsa, amit Gershon hűen követett, és amiért az *Algemeiner Journal* akkor siker lett.

Tzivia Jacobson

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján. Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:

www.youtube.com/alubavicsirebbe

Omerszámlálás

Az omerszámlálás heteire Simon Jacobson rabbi állított össze a kabbalisztikus szférákat követve egy olyan inspiráló „feladatgyűteményt”, melynek segítségével felkészülhetünk a Tóraadás ünnepeire.

Negyedik hét – Necách KITARTÁS ÉS AMBÍCIÓ

Necách – A kitartás és az ambíció az eltökéltség és szívósság ötvözete. A türelem, állhatatosság és merészség egyensúlyát sugallja. A kitartás és az ambíció azt jelenti, hogy az ember él, motivált és mindig jobbra törekszik. A mozgató erő, hogy megküzdjünk az igazunkért, amiben hiszünk. Ez az eltökéltség egy belülről jövő energia, ami segít elérni céljainkat.

Az omer 22. napja

A *necách cheszedje*

Kitartás szeretetteljes kedvességgel. Amikor kitartóan küzdesz egy cél eléréseért, állj meg egy pillanatra és végezz önvizsgálatot, hogy megbizonyosodj arról, mindezt szeretetteljes kedvességgel teszed-e.

Az omer 23. napja

A *necách gvarúja*

Kitartás igazsággal és fegyellemmel. Szokj le egy rossz tulajdonságról ma!

Az omer 24. napja

A *necách tiferetje*

Kitartás harmóniával és együttérzéssel. Legyél türelmes, és hallgass végig valakit, akivel általában türelmetlen szoktál lenni!

Az omer 25. napja

A *necách necáchja*

Kitartás eltökéltséggel és ambícióval. Legyél elhivatott és vegyél fel egy új, jó tulajdonságot!

Az omer 26. napja

A *necách hodja*

Kitartás alázattal. Minden reggel, amikor felkelsz, tudatosítsd magadban, hogy Isten az, aki visszaadta neked a lelked, és ő ad erőt a mindennapi kihívásokhoz. Ez adjon kitartást az egész napra!

Az omer 27. napja

A *necách jeszodja*

Kitartás kötődéssel. Hogy az új fogadalmad kitartson, rögtön kezdj el rajta dolgozni építő, konstruktív módon!

Az omer 28. napja

A *necách málchutja*

Kitartás önállósággal. Szállj síkra egy nemes célért!

Fordította: Herrman Judit

Kóser konyha

Gluténmentes
tészta (loksn)

Párve, gluténmentes

2 púpozott evőkanál
„krumpliliszt” (keményítő)
4 ek. víz
8 tojás
Csipetnyi só
Kevés olaj a sütéshez

A keményítőt alaposan elkeverjük a vízzel, majd a tojásokat egyesével pohárba ütjük, megvizsgáljuk, nehogy vércsepp legyen benne – a véres tojás nem kóser, ki kell dobni, a poharat pedig kiöblíteni a következő tojás feltérése előtt. A tojásokat a keményítő keverékhez adjuk, megsózzuk, és jól összekeverjük. Egy serpenyőt vékonyan kiolajozunk, felforrósítjuk, majd vékony palacsintákat sütünk a tojásos keverékből. Figyeljünk oda, mert a valódi palacsintánál jóval gyorsabban sül. Amikor egy darab elkészült, tányérra csúsztatjuk, szorosan feltekerjük, majd vékony szeletekre vágva nagy tálba tesszük. A műveletet addig folytatjuk, míg az egész tojásos keveréket el nem használtuk. Levesbetétként, vagy valódi tészta helyett, szószsal leöntve kínáljuk.

Mivel ez a „tészta” nem tartalmaz gabonaféléből származó lisztet, „sehákol” áldást mondunk rá.

Kérdés

Olvassóink, Miriam azzal a kérdéssel fordult a rabbihoz, miért jégсалátát kapott a Bét Menáchem iskolában rendezett széderen márorként: „Ami az igazi salátát illeti, amikor a külső levelei haragoszöldekké válnak, keserűek lesznek. Nem ezt kellett volna a tálra tenni?”

Válasz

A Misna (Talmud, Pszáchim 39a.) felsorolja, melyik öt növény használható márornak: *cházeret, támchá, chárcháviná, ulsin és márör*. Ezeknek a beazonosítása mai növényekkel nem egyszerű feladat.

A keserűfü beazonosítása

A Talmud idézi Osájá rabbit, aki azt mondja, hogy az öt növényből leginkább az elsőként említett *cházeret* alkalmas a micva teljesítésére. Mégpedig azért, mondja RáSI, mert „a növény több szempontból illik bele a pszáchba, ahogy következik”. Mi az a *cházeret*? *Chászá*. Miért nevezzük ezt *chászának*? Azért, mert a *chászá* szó sajnálatot jelent, ahogy az Örökkévaló megsajnál minket Egyiptomban.”

RáSI (uo.) a *chászát* az ófranciául *leituge*-nek nevezett növényvel azonosította, melyet más latin nyelveken *lautuca sativa* vagy *salat* szóval illetek – vagyis a salátáról van szó, melynek ma sok fajtája létezik (Zohar Amar: *Mörörim*, 2008, 17. oldal). Kelet-Európában, ahol ilyentájt még nem nagyon volt beszerezhető a saláta, már a 13. századtól a Misna második helyeztjét,

A rabbi válaszol

Melyik keserűfüvet fogyasztjuk a széderen?

a tormával azonosított *támchá*t használták (lásd *Hágáhot Májmonijot* a *A cháméc és mácá törvényei*-hez 7:20.).

Elég keserű-e a saláta?

A rabbinikus irodalomban voltak, akik a saláta használatát megkérdőjelezték, hiszen az nem keserű. Erre válaszul mások azt hozták fel, hogy nem kell, hogy a fogyasztás pillanatában

Márör a művészettörténetben: a középkori, illusztrált Hágádák márör-ábrázolásain is a saláta jelenik meg. (Szarajevó hágádá, 1350 körül)

keserű legyen a növény, elég, ha tudjuk, hogy ha tovább a mezőn maradt volna, akkor megkeseredik (*Dvár Mose* responsum, *tánjáná* 98:60.). Másrészt van, aki azt írja, hogy a gyökere mindenképpen keserű (lásd *Halachically Speaking* 10:4. 6. oldal végén).

Melyik a legjobb saláta?

A saláta vizsgálata és kártevőtől való megszabadítása nem egyszerű feladat, mivel azok olyan zöldek, mint maga a növény, és nem lehet vízzel lemosni őket. Szappanos vagy sós vízzel kell fellazítani, hogy aztán

le lehessen öblíteni őket. Utána erős fény mellett egyenként kell átvizsgálni a leveleket (lásd Moshe Vaye: *Bödikát hámazon kóháláchá* 1. kötet 262–272. oldal). Ezért vélték úgy a rabbik, hogy aki nem sajátította el, hogy felismerje a kártevőket, az inkább használjon tormát.

Általában a római salátát (kö.tözősaláta, római vajsaláta) szokták használni a peszáchi széderen, mert ez a legrégebben, már az ókorban természetett fajta.

A 20. században elterjedt a jégсалátá fogyasztása a mindennapokban, melynek előnye, hogy egész évben kapható, és zárt formája miatt nehezebben férnek hozzá a kártevők, mint a nyitott levelű római salátához. Bár a jégсалátát is tüzetesen át kell vizsgálni, mivel kevesebb a kártevő benne, ez könnyebb feladat.

A békéscsabai származású *Zinner Gávriel* rabbi (*Nité Gávriel* uo. 54:10.) idézi *Grünwald József* (1905–1984) pápai és *Grünwald Lévi Jichák* (1893–1980) németkeresztúri (ma Deutschkreutz, Ausztria, jiddisül: Célem) rabbi véleményét, hogy a jégсалátá is használható a peszáchi széderen. Mivel a jégсалátát már meglevő salátafajból tenyésztették, talán ezért tartják ezt márorként elfogadhatónak. Sokan azonban továbbra is ragaszkodtak az eredeti római salátához.

Mivel szinte lehetetlen átvizsgálni ennyi római salátát, mi a nyilvános szédereinken leginkább jégсалátát használunk.

Oberlander Báruch

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: **Oberlander Báruch rabbi**
Főszerkesztő: **Steiner Zsófia**

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Munkatársak: **Golubovics Martina,**
Dénes Anna, Kovács Jichák, Molnár Zsófia
Nyomdai előkészítés: **Juhász Valéria**
ISSN 1416-4604